

14. Vad säger romerska och judiska källor oss om Jesus?

- De första hänvisningarna till Jesus i litterära dokument, andra än kristna texter, är de hos hellenister och romerska historiker, som levde under andra hälften av åren 0-99 och under första hälften av det första århundradet och därför inte lång tid efter det att händelserna ägt rum.

► Den äldsta text, i vilken Jesus nämns, fastän underförstått, dateras till ungefär år 73 och skrevs av en stoisk filosof från Samosata i Syrien vid namn Mara bar Sarapion. Han hänvisar till Jesus som judarnas ”Vise Konung”, och kanske med anspelning på Bergspredikans antiteser, påpekar han, att det sagts, att han upprättat nya lagar. (Matt. 5:21 -48) Han observerar, att det inte var någon fördel för judarna, att de avrättat honom.

► Den äldsta och mest kända direkta hänvisningen till Jesus härstammar från historikern Flavius Iosephus (*Antiquitates iudaicae* XVIII, 63-64) mot slutet av 0-99. Den är också känd som *Testimonium Flavianum*. Denna text, som levt vidare i alla grekiska manuskript från och med Iosephus verk, går så långt som att föreslå, att Jesus kunde vara Messias, vilket hade till följd, att många författare trodde, att detta infogats av medeltida kopister.

Den äldsta text, i vilken Jesus nämns, fastän underförstått, dateras till ungefär år 73 och skrevs av en stoisk filosof från Samosata i Syrien vid namn Mara bar Sarapion.

- Idag tror forskarna, att Iosephus ursprungliga ord i stor utsträckning nästan sammanfallit med dem, som blivit kvar i en arabisk version av denna text, citerade av Agapitos –biskop av Hierapolis på 900-talet. Han säger följande: ”På den tiden, var en vis man kallad Jesus, beundransvärd i sitt uppträdande och vida berömd för sina dygder. Många judar och andra människor var hans lärjungar. Pilatus dömde honom till döden genom korsfästelse. Men de, som blivit hans lärjungar, gav inte upp sitt lärjungaskap och berättade om hur han visade sig för dem tre dagar efter korsfästelsen, och på grund av detta, kunde han vara Messias, om vilken profeterna sagt så underbara saker?”

► Några hänvisningar till Jesu gestalt och till hans efterföljares handlingar finns i verk av romerska

författare från 1:a århundradet (Plinius d.y., *Epistolarum ad Traianum Imperatorem cum eiusdem Responsis liber X*, 96; Tacitus, *Anales* XV, 44; Suetonius, *Claudius liv*, 25.4)

- Judiska källor, särskilt Talmud, innehåller också anspelningar på Jesus och till vissa saker, som sades om honom, vilket gör det möjligt att styrka några historiska detaljer, genom att man använder källor, som inte är suspekta i termer av kristen manipulation.

Den äldsta och mest kända direkta hänvisningen till Jesus härstammar från historikern Flavius Iosephus mot slutet av 0-99. Den är också känd som *Testimonium Flavianum*.

► Joseph Klausner, en judisk forskare, sammanfattar några av de slutsatser, som kan dras av de talmudiska teorierna om Jesus: ”Det finns några tillförlitliga teorier angående det faktum, att hans namn var Yeshua (Yeshu) av Nazareth; att han praktiserade trolldom (det vill säga, att han utförde mirakel, som var vanliga på den tiden) och förförelse och ledde Israel på avvägar; att han förlöjligade de vises ord och diskuterade Den Heliga Skrift på samma sätt som fariséerna; att han hade fem apostlar; att han sa, att han inte kommit för att upphäva Lagen, och inte heller att tillägga något till den; att han hängdes på ett stycke trä (korsfästes) som en falsk auktoritet och förförare kvällen före påskhögtiden (vilken inföll på en lördag); och att hans lärjungar botade sjuka i hans namn” (J. Klausner, *Jesus av Nazareth* p. 44)

- Fastän, ur en historisk synvinkel, Klausners resumé och hans iakttagelser skulle fordra ett klarläggande, visar de tillräckligt tydligt, att de slutsatser som kan dras från tre källor, om inte jämförbara, verkligen är betydelsefulla. Om man kontrollerar denna information mot de romerska författarnas, tillåter den oss att med historisk säkerhet bekräfta, att Jesus existerade, och även bli bekant med de mest betydelsefulla fakta om hans liv.

© www.opusdei.org – Texterna har förberedts av en grupp teologiprofessorer vid Navarras universitet under Francisco Varos ledning.